

“ถอดบทเรียนซ้ำซากอีกแล้ว”

รีบรับการดูแลรักษาไข้-ไอในเดือน พ.ค.-มิ.ย. 66 ให้เข้มข้นกันเถิด

บทความโดย

ศ.เกียรติคุณ นพ.อมร ลีลารักษ์

กรรมการแพทยสภา

อดีตนายกแพทยสมาคม ๑ และรองอธิการบดี ม.สยาม

ศ.เกียรติคุณ นพ.อมร สีลากรณ์

“ถอดบทเรียนซ้ำซากอีกแล้ว”

รีบรับการดูแลรักษาไข้-ไอในเดือน พ.ค.-มิ.ย. 66 ให้เข้มข้นกันเถิด

ข่าวลือมาอีกราย “คุณพ่อ เสียชีวิตกะทันหันเมื่อคืน ทราบทีหลังว่าเป็นโควิด-19” คุณพ่ออายุ 72 ปี ซบออกกำลังกาย ค่อนข้างระวังตัวมาก ใส่หน้ากากอนามัยตลอด และเว้นระยะห่าง เริ่มรู้สึกเหมือนเป็นหวัด ไอเล็กน้อย ไข้ต่ำ ๆ ในวันที่ 30 เมษายน 2566

วันที่ 1 พฤษภาคม 2566

- ▶ ไปหาหมอที่โรงพยาบาล ภาพ X-ray ปอด พบว่าปกติ
- ▶ ขอตรวจ ATK หรือ RT-PCR แต่โรงพยาบาลเห็นจาก x-ray ประกอบกับการซักประวัติถึงว่าไม่ได้อยู่ในกลุ่มเสี่ยงและประเมินว่า เป็นไข้หวัด

วันที่ 3 พฤษภาคม 2566

- ▶ ไปโรงพยาบาลแห่งที่สอง เพื่อขอตรวจ ATK แต่ประวัติไม่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงและดูจาก X-ray จากโรงพยาบาลแห่งแรก ประเมินว่า เป็นไข้หวัดและเพิ่มยาฆ่าเชื้อให้กิน

วันที่ 4 พฤษภาคม 2566

- ▶ พักอยู่บ้าน ดูอาการ

วันที่ 5 พฤษภาคม 2566

- ▶ กลับไปโรงพยาบาลแห่งที่สองอีกครั้ง หมอจ่ายยาให้แรงขึ้น เพราะยังไอบาก

วันที่ 6 พฤษภาคม 2566

- ▶ เหนื่อยและไอ แต่ยังเดินเข้าไปที่โรงพยาบาลได้ ขอตรวจตัวอย่างแบบ ATK ได้ผลว่า 50/50 และ X-ray ปอดเวลา 19.00 น. พบมีฝ้าตรงกลางปอดไม่ใหญ่มาก ยังวินิจฉัยว่าไม่น่าใช่โควิด-19
- ▶ หลังจากนั้นอีก 2-3 ชั่วโมง ได้ X-ray ปอดอีกครั้งพบว่า ฝ้าเต็มปอดแล้ว

ไม่นาน คุณพ่อก็เสียชีวิต

รายนี้ไม่ทราบประวัติการฉีดวัคซีนโควิด-19 หรือโรคประจำตัว แต่มีอายุมากแม้จะแข็งแรง

ข้อมูล ณ วันที่ 23 พฤษภาคม 2566

ศ.เกียรติคุณ นพ.อมร สีสวัสดิ์ศรี

“ถอดบทเรียนซ้ำซากอีกแล้ว”

รีบรับการดูแลรักษาใช้-ไอในเดือน พ.ค.-มิ.ย. 66 ให้เข้มข้นกันเถิด

ณ วันนี้ มีรายงานโรคโควิด-19 ว่า ผู้ป่วยรายใหม่ระหว่าง 14 - 20 พ.ค. มี 2,632 ราย
เฉลี่ย 376 รายต่อวัน ตาย 64 รายเฉลี่ย 7 รายต่อวัน (กำลังอยู่ในขาขึ้น)
(ไม่นับผู้ติดเชื้อรายใหม่ในระบบที่ตรวจพบและรักษาเอง)
ผู้ตายมากกว่าครึ่งไม่ได้ฉีดวัคซีนหรือฉีดมานานกว่า 6 เดือนแล้ว

สรุปบทเรียนจากผู้ป่วยรายนี้

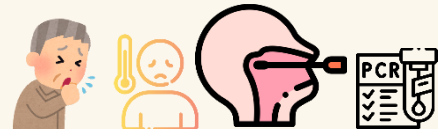
1 ผู้ที่มีอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป และ ไอ มีไข้ต่ำ ๆ
ใน 2 เดือนนี้ให้ตรวจ ATK หาโควิด-19 ได้เลย

2 ผู้ที่มีอายุมากกว่า 60 ปีขึ้นไป แม้จะมีอาการน้อยและถูกจัดให้เป็นสีเขียว
ไม่ใช่กลุ่มเสี่ยง ผู้ให้บริการต้องตระหนักว่า อายุเกิน 60 ปีเป็นกลุ่มเสี่ยง
หลายรายที่ ตายเป็นเพราะผู้ตายสนใจการเจ็บป่วยของตนเอง จะรีบมา
โรงพยาบาลในระยะที่เป็นสีเขียวทั้งนั้น ตัวเขาไม่รอให้กลายเป็นสีเหลือง
สีแดง (ไม่มีสีส้ม) แล้วค่อยมา รพ. จึงกลายเป็นจุดอ่อนในระบบที่แจ้งว่า
ผู้ป่วยโรคโควิด-19 สีเขียว ยังไม่ได้รับการเต็มที่ ไม่ได้ยาต้านไวรัสโควิด-19

3 สำหรับผู้ป่วยรายนี้ในข้อที่ 2 ผู้ให้บริการจึงต้องประเมินว่า ผู้ป่วยอายุ 60 ปี
ขึ้นไปแม้มีอาการเล็กน้อยและจัดอยู่ในกลุ่มสีเขียว ต้องประเมินว่า จะ
กลายเป็นสีเหลืองหรือสีแดงต่อไปได้ ถ้าวันนั้นมีไอแห้ง ๆ บวก ไข้ต่ำ ๆ
ให้ตรวจ ATK/RT-PCR ก่อนโดยการแยงจมูกเพื่อเก็บตัวอย่างมาตรวจ

4 ตัวอย่างในผู้ป่วยรายนี้จะเห็นว่า ให้โอกาสในการรักษา โดยรออยู่นานถึง
4 - 5 วันแบบไม่ได้ยาต้านไวรัส ทั้ง ๆ ที่ผู้ตายก็ตระหนักว่าตนเองป่วย
เป็นโควิด-19 และขอมารับการรักษา 3 ครั้งจนครั้งที่ 4 ตนเองมีอาการ
รุนแรงชัดเจน

ศ.เกียรติคุณ นพ.อมร สีลาธรรม

“ถอดบทเรียนซ้ำซากอีกแล้ว”

รีบรับการดูแลรักษาไข้-ไอในเดือน พ.ค.-มิ.ย. 66 ให้เข้มข้นกันเถิด

สรุปบทเรียนจากผู้ป่วยรายนี้ (ต่อ)

5

ภาพถ่าย X-ray ของปอดตามปกติมักจะไม่เห็นฝ้าจาง ๆ หรือเห็นน้อยกว่าที่เป็นจริงในปอด หากอยากเห็นให้ชัดว่ามีรอยโรคมากแล้วหรือยัง แนะนำทำ CT scan ของทรวงอก ปกติผมก็ไม่ทำ CT scan ในผู้ที่ไอ ไข้ และเริ่มเหนื่อย หรือมีค่าความอิ่มตัวของออกซิเจนปลายนิ้วต่ำกว่าร้อยละ 95 ผมจะตรวจ ATK หรือ RT-PCR สำหรับโควิด-19 ไปเลยเพราะเป็นช่วงที่โรคนี้นำล้างระบาด และให้การรักษาไปเลยด้วยยาต้านไวรัสโควิด-19 ก่อนจะไปถ่ายภาพรังสีทรวงอก

6

ยังแนะนำให้รีบกินยาต้านไวรัสโควิด-19 ด้วยยาโมลนูพิราเวียร์ (Molnupiravir) เพราะราคาถูก ได้ผลดีกับโรคโควิด-19 และยังต่อต้านเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ได้ด้วยในหลอดทดลอง แต่ต้องรีบกินทันทีที่รู้ว่าติดเชื้อโควิด-19 ซึ่งผู้ติดเชื้อที่มีอายุมาก สูงวัยรายนี้ยังถูกจัดอยู่ในกลุ่มสีเขียว จึงพลาดโอกาสที่จะได้ยากินให้เร็วที่สุด ให้หายเร็วที่สุด และรอดตายหรือรอดจากการใช้เครื่องช่วยหายใจให้มากที่สุด

7

ในทางทฤษฎีหากผู้สูงวัยรายใดที่ติดเชื้อโควิด-19 และกินยาต้านไวรัสโมลนูพิราเวียร์ หรือ แพกซ์โลวิด ตั้งแต่วันแรกที่ทราบว่าได้ติดเชื้อโควิด-19 หรือตั้งแต่วันแรกที่มีอาการไอ ไข้ ต่ำ ๆ หรือเจ็บคอ **ไม่ควรมียารายใดถึงแก่กรรมจากโรคนี้อีก**

สำหรับผู้สูงวัยที่ยังไม่ได้ฉีดวัคซีนโควิด-19 หรือฉีดมานานกว่า 1 ปีแล้ว ผู้ให้บริการยังต้องให้ความสำคัญในการดูแลรักษา โดยจัดการบริการให้เป็นแบบ one-stop service สำหรับผู้สูงวัยที่ไอแห้ง ๆ และมีไข้ต่ำ ๆ สปสช. สปส. และ รพ. จะต้องกระตุ้นระบบบริการของตนให้รีบการดูแลรักษา ผู้สูงวัย ที่มีไข้-ไอ หรือไข้หวัด ในเดือน พ.ค.-มิ.ย. 66 ให้เข้มข้นเต็มที่ เพื่อที่จะลดการรักษาตัวในโรงพยาบาล

ลดการใช้เครื่องช่วยหายใจ ลดการแพร่กระจายเชื้อให้คนใกล้เคียง และลดอัตราการตายจากโรคโควิด-19 ให้ได้

